

Granens rotröta orsakar stora förluster för skogsbruket

Granens rotröta orsakas till största delen av granens rotticka. Också tallens rotticka orsakar röta i granskogar om det i föregående trädgeneration har funnits tallar som infekterats av tallens rotröta. I södra Finland är rottickorna orsaken till ungefär 80 procent av granens rotröta. I norra Finlands granskogar är rottickan ganska sällsynt.

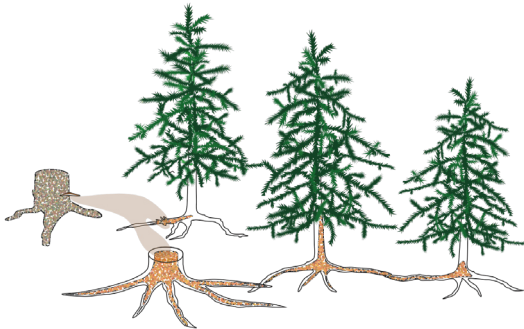
Granens rotröta orsakar en årlig förlust på minst 50 miljoner euro för Finlands skogsbruk. I en slutavverkningspost i södra Finland kan andelen rötskadat virke bli hela 20 - 40 procent av den totala virkesvolymen. Det här minskar skogsägarens avverkningsinkomster med 2000 - 4000 euro per hektar.

Myndighets- och experttjänsterna

En granskog som lider av rotröta är utsatt för vindskador.

Rottickan sprider sig till skogen med sporer

Rottickans **sporer** sprider sig via luften på sommaren och infekterar stubbar och stående skadade träd. Från den infekterade stubben eller det infekterade trädet växer rottickan som **mycel** via rotkontakter till nära växande träd.

Hur kan du skydda granskogen mot infektion av rottickan?

- ✓ Med **stubbehandling** kan man på förhand förhindra infektioner via sporer och på så sätt uppkomsten av nya röthärdar. Lagen om bekämpning av skogsskador förutsätter stubbehandling i de avverkningar som görs under tiden 1.5.–30.11.

Man får ett bra resultat endast när bekämpningsmedlet täcker hela stubbytan.

- ✓ Det går inte att skydda de kvarstående trädens skadade stammar och rothalsar mot infektion med sporer, och därför är det viktigt att bekämpa rottickan genom att **undvika skador**.
- ✓ Rottickan producerar inte sporer när det är köldgrader, så det finns **ingen infektionsrisk vid vinteravverkningar**.

Avverkningar i en rötskadad granskog

- ✓ I en rötskadad granskog lönar det sig att **begränsa antalet gallringar** till en eller högst två, eftersom avverkningen av rötskadade träd påskyndar rottickans spridning via rötterna.
- ✓ I svårt skadade bestånd kan man rädda en del av timret genom att **tidigarelägga förnyelseavverkningen**. Rötan växer uppåt i granens stam med en hastighet på ungefär 20 centimeter per år.
- ✓ **Stubbehandling och vinteravverkning** förhindrar nya infektioner, och på lång sikt blir växtplatsen frisk.

Att förnya en rötskadad granskog

Rottickan sprider sig via rotsystemen från den föregående trädgenerationens rötskadade stubbar till nästa grangeneration. Eftersom granarna kan bli infekterade redan som plantor, hinner rottickan orsaka mycken skada under omloppstiden. Skadorna ökar från en trädgeneration till den följande.

- ✓ Den onda cirkeln kan brytas endast genom att man **byter trädslag**. Lövträden och tallen är resistent mot granens rotröta. Endast lövträden är resistent mot tallens rotröta.
- ✓ **Stubbrytning** minskar men hindrar inte rottickan från att sprida sig till den följande trädgenerationen.

Mera om granens rotticka:

Tuula Piri m.fl. 2017: Identifiering och bekämpning av rotröta
www.metsakeskus.fi/julkaisut/identifisering-och-bekampning-av-rotrota

Mera information:

TUULA PIRI, forskare, Luke
Tfn 029 532 2453
tuula.piri@luke.fi